

Til lovforslag nr. L 119

Folketinget 2017-18

Betænkning afgivet af Social-, Indenrigs- og Børneudvalget den 1. marts 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service

(Mulighed for forbud mod enheder, der muliggør internetadgang, undersøgelse af effekter samt brug af afskærmningslokale m.v. i boformer med sikrede afdelinger)

[af børne- og socialministeren (Mai Mercado)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 10 ændringsforslag til lovforslaget. Børne- og socialministeren har stillet ændringsforslag nr. 6. Enhedslistens, SF's og Alternativets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-5 og 7-10.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 13. december 2017 og var til 1. behandling den 9. januar 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social-, Indenrigs- og Børneudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og børne- og socialministeren sendte den 6. oktober 2017 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 20. Den 13. december 2017 sendte børne- og socialministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til børne- og socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, DF, V, LA, RV og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af børne- og socialministeren under nr. 6 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af et mindretal under nr. 1-5 og 7-10 stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget støtter lovforslaget, som indebærer, at der bliver skabt hjemmel til en

række nye indgrebsmuligheder, som kan anvendes over for beboerne i boformer med sikrede afdelinger efter servicelovens § 108. Formålet med lovforslaget er at opretholde orden og sikkerheden i boformer med sikrede afdelinger og at forebygge ny kriminalitet. Det er hensigten med de supplerende indgreb, at de alene skal anvendes i de situationer, hvor det er nødvendigt, og hvor den socialpædagogiske indsats har været forsøgt, men ikke har været tilstrækkelig. Region Sjælland og Kofoedsminde har efterspurgt supplerende indgrebsmuligheder.

Der er kun én boform i Danmark, som har en sikret afdeling for udviklingshæmmede, og det er Kofoedsminde. Kofoedsminde huser personer, som har fået en dom, eller som er idømt en foranstaltning i et åbent eller et sikret miljø. Nogle af beboerne på Kofoedsminde har et vilkår i deres straf, som forbyder dem at have uovervåget adgang til telefon og internet. For at forhindre, at beboere med domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet får fat i telefoner, smartphones el.lign. fra beboere uden et sådant domsvilkår, er beboerne med domsvilkår anbragt på en separat og sikret afdeling. I praksis sker det dog desværre alligevel af og til, at en beboer med domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet får fat i en telefon, en smartphone el.lign. via de andre beboere. Og det sker, fordi beboerne omgås hinanden, f.eks. under beskæftigelse. På den baggrund har et flertal i Folketinget vurderet, at der er behov for en hjemmel til, at der i boformer med sikrede afdelinger kan nedlægges et forbud mod enheder, der muliggør internetadgang.

Det skal også ses i lyset af de sager, hvor pædofilidømte anbragte har haft kontakt med mindreårige piger over internettet. Forbuddet skal også forebygge, at pædofilidømte fortsætter deres krænkelser via internettet. Derudover vil forbuddet også kunne forhindre de anbragte i at bestille ulovlige genstande over internettet som f.eks. euforiserende stoffer og våben.

I DF har vi anbefalet, at man bruger såkaldt jamming (blokering af internet- og telefonsignalet). Det gør man også på Sikringen, hvor landets farligste kriminelle er. Og det er en af de bedste og mest effektive løsninger til at forhindre beboere adgang til internettet. DF håber også, at der med tiden kommer en god løsning, når forsøg med jamming har været afprøvet, men desværre har det vist sig, at det er en langvarig proces. Først i 2021 vil Børne- og Socialministeriet tage stilling til, om der fortsat er et behov for den foreslåede hjemmel, som vi giver nu, for først på det tidspunkt har man undersøgt muligheden for at jamme internetsignalet.

Lovforslaget giver også mulighed for at anvende scanne- re til personundersøgelse, og der gives mulighed for, at personalet kan undersøge den anbragtes opholdsrum, f.eks. ved begrundet mistanke om, at den anbragte er i besiddelse af effekter, der kan true ordenen eller sikkerheden i boformen.

Et *mindretal* i udvalget (EL, SF og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Hvis de af mindretallet under nr. 1-5 og 7-10 stillede ændringsforslag forkastes, vil mindretallet stemme imod lovforslaget ved 3. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL, SF og ALT):

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:

»(Mulighed for undersøgelse af effekter og åbning og kontrol af post m.v. i boformer med sikrede afdelinger)«. [Præcisering af lovforslagets undertitel som konsekvens af ændringsforslag nr. 5 og 8]

Til § 1

2) I det under *nr. 1* foreslåede § 137 e, stk. 2, udgår », og § 137 j, stk. 2«. [Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 8]

3) I den under *nr. 2* foreslåede ændring af § 137 f, stk. 1 og 2, udgår efter »§ 137 j, stk. 1«: »og 2«. [Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 8]

4) I de under *nr. 3* foreslåede ændringer af § 137 f, stk. 4 og 5, udgår to steder efter »§ 137 j, stk. 1«: »og 2«. [Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 8]

5) *Nr. 4* udgår.

[Muligheden for at nedlægge et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, der muliggør internetadgang, udgår]

Af *børne- og socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

6) I det under *nr. 6* foreslåede § 137 h, stk. 2, ændres »sikkerheden eller anvendes til at begå kriminalitet med« til: »sikkerheden i boformen eller bruges til at begå ny kriminalitet«.

[Sproglig præcisering]

Af et *mindretal* (EL, SF og ALT):

7) *Nr. 7* og *9* udgår.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 8]

8) *Nr. 8* udgår.

[Muligheden for anbringelse i afskærmningslokale udgår]

9) I den under *nr. 10* foreslåede ændring af § 137 l, stk. 1, udgår efter »§ 137 j, stk. 1«: »og 2«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 8]

10) I den under *nr. 11* foreslåede ændring af § 137 m, stk. 1, udgår efter »§ 137 j, stk. 1«: »og 2«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 8]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 5 og 8.

Til nr. 2-4, 7, 9 og 10

Ændringsforslagene er konsekvenser af ændringsforslag nr. 8.

Til nr. 5

Ændringsforslaget indebærer, at den foreslåede adgang for driftsherren af en boform, jf. § 108 i serviceloven, med sikrede afdelinger til at beslutte, at der i hele boformen nedlægges et generelt forbud mod besiddelse eller anvendelse af computere, mobiltelefoner, tablets og andre enheder, såfremt disse muliggør internetadgang, udgår af lovforslaget.

Enhedslisten, SF og Alternativet anerkender vigtigheden af at kunne afskære beboere i en boform, jf. § 108 i serviceloven, med sikrede afdelinger, der har domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet, fra at have en uovervåget adgang hertil.

EL, SF og ALT finder dog ikke, at forslaget om et generelt forbud i hele boformen udgør et proportionelt indgreb set i forhold til, at det vil ramme alle beboere på Kofoedsminde i Lolland Kommune, der for tiden er den eneste boform, jf. § 108 i serviceloven, med sikrede afdelinger, og dermed også ramme den overvejende andel af beboere, der ikke har domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet.

Det bør efter EL's, SF's og ALT's opfattelse være muligt på anden vis at afskære de få beboere, der på nuværende tidspunkt har domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet, fra at opnå en uovervåget adgang. Det bemærkes i den forbindelse, at de nye indgreb, der foreslås med lovforslaget, herunder særlig brug af scannere og personundersøgelser, må formodes at være tilstrækkelige. Det gælder særlig henset til, at problemet med, at beboere med domsvilkår om overvåget adgang til telefon og internet får adgang til mobiltelefoner m.v., ifølge lovforslaget synes begrænset til, når beboerne omgås hinanden under beskæftigelse.

Til nr. 6

Ved ændringsforslaget foreslås det, at der foretages enkelte sproglige ensretninger i dele af det foreslåede § 137 h, stk. 2, således at ordlyden af teksten ensrettes i forhold til de foreslåede § 137 h, stk. 3 og 4. Ændringsforslaget indeholder ingen materielle ændringer.

Til nr. 8

Ændringsforslaget indebærer, at den foreslåede mulighed for brug af afskærmningslokale udgår af lovforslaget. En-

hedslisten, SF og Alternativet er bekymrede for at indføre en så indgribende form for magtanvendelse og finder ikke, at der er fremført en tilstrækkelig begrundelse for, at isolation skulle være den rette måde at håndtere de udfordringer, der ubestrideligt kan være med meget udadreagerende beboere i en boform, jf. § 108 i serviceloven, med sikrede afdelinger.

Det er EL's, SF's og ALT's opfattelse, at anbringelse i afskærmningslokale kan risikere at blive brugt som straf eller konsekvens og mere generelt føre til indirekte negative konsekvenser for de anbragte og for det relationspædagogiske miljø på Kofoedsminde, der på nuværende tidspunkt er den eneste boform, jf. § 108 i serviceloven, med sikrede afdelinger.

EL, SF og ALT stiller sig endvidere skeptiske over for, om brug af afskærmningslokale, som forudsat i lovforslaget, vil kunne mindske antallet af magtanvendelser efter servicelovens kapitel 24. Bestræbelserne herpå bør efter partiernes opfattelse i højere grad støttes på en stærk socialpædagogiske indsats ydet af et fagligt kompetent personale.

Karin Nødgaard (DF) nfm. Susanne Eilersen (DF) Karina Adsbøl (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Pernille Bendixen (DF) Morten Marinus (DF) Mads Fuglede (V) Carl Holst (V) Jane Heitmann (V) Hans Andersen (V)

Marianne Bredal (V) Anni Matthiesen (V) Henrik Dahl (LA) Laura Lindahl (LA) Orla Østerby (KF) Karen J. Klint (S)

Magnus Heunicke (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Troels Ravn (S) fmd. Julie Skovsby (S)

Yildiz Akdogan (S) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Torsten Gejl (ALT) Marianne Jelved (RV)

Marlene Borst Hansen (RV) Trine Torp (SF) Kirsten Normann Andersen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 119

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra børne- og socialministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Ændringsforslag, fra børne- og socialministeren
4	1. udkast til betænkning
5	2. udkast til betænkning
6	3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 119

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om en redegørelse for personalesammensætningen på Kofoedsminde, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvor stort vikarbudgettet er på Kofoedsminde, hvilken uddannelse vikarerne har, og hvilken introduktion vikarerne får til den særlige målgruppe på stedet og til de eksisterende indgrebsmuligheder, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om rekrutteringsproblemer på Kofoedsminde, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at Kofoedsminde og evt. fremtidige lignende boformer med sikrede afdelinger har personale ansat, der er uddannet til denne opgave, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå